युध्यन्ते । [1]उदपेषं पिनष्टि । [A]मूर्धपेषम्, मूर्धानं पेषं वा युध्यन्ते ।

पेषम् २, } पेषम् २, } पिपिक्षम् २, } पेपिषम् २ ; }
पिष्ट्वा २, } पेषयित्वा २, } पिपिक्षित्वा २, } पेपिषित्वा २ ; }

[2]पिनाकः, पिण्याकम् ।

(1003) "पिस गतौ" (X-चुरादिः-1568. सक. सेट्. उभ.)

पेसकः-सिका, पिपेसयिषकः-षिका ; इत्यादीनि सर्वाण्यपि रूपाणि चौरादिकचोरयतिवत् (546) ज्ञेयानि । [B]संपेसयन् ।

(1004) "पिसि भाषार्थः" (X-चुरादिः-1763. सक. सेट्. उभ.)

आस्वदीयः ।

'णौ पिंसयति भाषार्थे, गत्यां तु शपि पेसति ।' (श्लो. 192) इति देवः ।
पिंसकः-सिका, पिपिंसयिषकः-षिका, पिंसकः-सिका, पिपिंसिषकः-षिका, पेपिंसकः-सिका ;
इत्यादीनि सर्वाण्यपि रूपाणि चौरादिककुंशयतिवत् (232) ज्ञेयानि ।

(1005) "पिसृ गतौ" (I-भ्वादिः-719. सक. सेट्. पर.)

'इह क्वचित्कोशे विसृ वेसृ—इति पठ्यते ।' इति मा. धा. वृत्तौ ।
'णौ पिंसयति भाषार्थे, गत्यां तु शपि पेसति ।' (श्लो. 192) इति देवः ।
पेसकः-सिका, पेसकः-सिका, पिपिसिषकः-पिपेसिषकः-षिका,

---

1. 'स्नेहने पिषः' (3-4-38) इति णमुल् । 'पेषंवासवाहनधिषु च' (6-3-58) इति उदकशब्दस्योदादेशः । उदकेन पिनष्टीत्यर्थः ।

2. 'पिनाकादयश्च' [द. उ. 3-34] इति आकप्रत्यये, षकारस्य नकारः, गुणाभावश्च निपातनात् भवति । पिनष्ट्यनेन शत्रून् इति पिनाकः=रुद्रधनुः, शूलं वा । अत्रैव गणे निपातनात् युगागमः, षकारस्य णकारः गुणाभावश्च । अतः पिण्याकम् इत्यपि सिद्ध्यति । पिण्याकम्=तिलपिष्टकल्कः ।

A. 'परितः पीड्यमानेऽङ्गे ध्रुवेऽप्युपपदे णमुल् ।
मूर्धपेषं नियुध्यन्ते, मूर्धानं पेषमित्यपि ॥' प्र. सर्वस्वे.

B. 'आश्वाठितारिकुलतुञ्जविपिञ्जशीलः
संपेसयन् गृहमसान्त्वयदेष गोपीः ।' धा. का. 3-17.